

Velehradský zpravodaj

číslo 59
červen 2024

Vážení sousedé,

podle třešní dozrávajících jaksi dříve, podle zlátnoucího obilí ještě před začátkem prázdnin to vypadá, že se snad letošní rok na startu rozběhl o trochu dříve, než obvykle. Když se podíváme na události a aktivity, které se za půl roku odehrály, vypadá to podobně. Ale naštěstí je tady kalendář, který říká jasně, že začátek prázdnin a Velehradská pouť jsou na svém místě.

Přípravy na pouť jsou v plném proudu – od kulturního a duchovního programu, stánků, kolotočů, dopravního opatření. Kromě jiného se domlouvají také detaily Modlitby za vlast, která je v podvečer 4. 7. v bazilice. Jde o společné setkání všech, kterým leží na srdci a v myslích síla a podpora našeho společného fungování. Pokud si najdete chvíli, stojí to jistě za to, být u toho. Co se týká dopravy, její organizace, omezení a povolenek, zůstává vše, jak jsme zvyklí. I v letošním roce přijedou na pozvání obce zástupci krajů z celé republiky v podobě krojovaných párů, aby spolu s našimi stárky byli součástí oslav národního svátku. Je velmi potěšující, že se Velehrad díky těmto již tradičním účastem propojuje s celou republikou.

Pouť je jednou z událostí, která trvá i do večerních hodin. Zastupitelstvo projednalo novou obecní **vyhlášku o nočním klidu**, kdy se při tradičních kulturních a společenských událostech zkracuje noční klid z 22. hodiny na půlnoc. Jedná se o Velehradskou pouť, festival Šroubek, Velehradské hody a velehradské zimní plesy. Neznamená to ale automaticky, že by se lidé k sobě v tomto čase neměli chovat ohleduplně.

Čas od času na obci dostáváme stížnosti na neohleduplné jednání sousedů při zahradních pracích. V obci není vyhláškou zakázáno sečení trávy motorovou sekačkou nebo řezání dřeva v neděli, jak je tomu v některých jiných obcích. Máme za to, že lidé by se měli především domluvit mezi sebou a učit se navzájem ohleduplnosti, tedy třeba právě respektovat nepsanou velehradskou dohodu, že se v neděli zachovává klid a to i od motorových prací.

Na místě, kde je normálně především klid, je v po-

sledních měsících nezvyklý pohyb lidí a strojů – začala stavba rozšíření velehradského **hřbitova**, kterou zajišťuje firma Stamos Uherské Hradiště. Jak můžete vidět, je již připraveno prodloužení spodní opěrné zdi, začalo dláždění páteřních chodníků a jistě jste si všimli i betonové ohrádky. Jedná se o základ vyvýšeného místa, na jehož vrchu bude vysazen strom, kolem lavičky. Vznikne tím místo s výhledem pro rozjímání a vzpomínání. Celá stavba rozšíření s novými místy pro dvoj hroby, urny i vsypovou loučku by měla být hotova do podzimu.

Již hotová letošní menší stavba, kde je opravdu velmi živo, je velehradský **Krystal – lezecká stěna** ve sportovním areálu u základní školy. Boulder ve tvaru krystalu je uzpůsoben jak pro začátečníky, od dětí po dospělé, tak si zde jistě přijdou na své i zkušenější lezci. Stěnu navrhoval a realizoval jeden z našich předních sportovních lezců Tomáš Pilka, který na začátku června také zájemcům předvedl možné cesty na Krystalu a poradil začínajícím s prvními krůčky. Na řadu přichází také rekonstrukce kurtu na plážový volejbal spolu s úpravou plotů kolem dětského hřiště a dalších úprav, které zkvalitní a zpříjemní sportování všem.

Ke stavbě na dalším velehradském sportovišti se teprve schyluje. Po pouti začne oprava **střídaček na fotbalovém hřišti** a schodiště vedoucího ke kabinám. Společnost Grete vysoutěžila zakázku, jejímž cílem je vybudovat nové prostornější střídačky s rozcvičovacími zónami a přebudovat schodiště tak, aby neústilo přímo do hrací plochy, ale schody přicházely ze dvou bočních stran. Náklady na stavbu jsou z větší části hrazeny z dotačního programu Kabina 21. I když by stavba měla být hotova na konci září, na podzim se hrát na Velehradě ještě nebude kvůli následné nutné rekultivaci trávníku.

Stavba, která by měla začít letos na podzim, je **vybudování parkoviště** u mostu přes Salašku, pod hřbitovem, vedle hájenek. V současné době probíhá výběrové řízení na zhotovitele parkoviště se dvanácti místy pro osobní auta. Parkoviště bude sloužit návštěvníkům hřbitova (ano, bylo by lepší parkovat přímo u hřbitova, ale tam opravdu není místo, proto budou řidiči zastavo-

vat pouze na výstup a nástup starších osob nahoře, ale parkovat se bude dole). Stejně tak bude parkoviště fungovat pro návštěvníky, kteří při příjezdu od Buchlovic nebudou muset zajíždět do centra Velehradu, zaparkují a pohodlně dojedou třeba k bazilice.

S dopravou se pojí také větší oprava cyklostezky v kopci od zahrádek v Kotlí směrem ke kempu. Ač se to nezdá, tak oprava a položení nového asfaltového povrchu se náklady přiblížila k půl milionu korun. Úsek je nyní technicky plynulý a bezpečný.

Projekt základního technického vybavení v **lokalitě Ke Křížku** v ulici Vinohradní dospěl v těchto dnech po dlouhých měsících do skvělé fáze, kdy získal stavební povolení. Stavba, která bude spolufinancovaná vlastníky soukromých pozemků, obsahuje vodovod, kanalizaci, plynovod a novou komunikaci s doplněním veřejného osvětlení. Zahájení výstavby v druhé polovině letošního roku bude mimo jiné záležet na kapacitách stavebních firem.

Investiční akce, která se bude týkat celé obce, je rekonstrukce **veřejného osvětlení**. V těchto dnech se pokračuje prací na detailním projektu výměny svítidel. S projektem bychom chtěli požádat o dotaci na spolufinancování v programu podporujícím energetické úspory. Stará svítidla by měla být nahrazena novými úspornějšími lampami, jejichž světlo bude jednak šetrnější k lidským biorytmům a zároveň nebudou produkovat tolik nadbytečného světla v krajině.

Další aktivitou v rámci úspory energií je příprava na možnosti tzv. **komunitní energetiky**. Jedná se o zpracování místní energetické koncepce Velehradu, tedy analýza našich možností a potřeb v území – jak veřejných, tak soukromých. Cílem je určit si směřování v krocích úspor, ale také využívání možných zdrojů energie včetně obnovitelných. I v tomto případě v těchto dnech probíhá výběrové řízení na zpracovatele, přičemž obec Velehrad získala dotaci na část financování tohoto projektu.

Opakovaně se zastupitelstvo setkala k tématu nového efektivnějšího využití obecních budov a pozemků. Jedná se jak o využití turistického centra, budovy pošty, stejně jako pozemků v centru. Rodí se dlouhodobější návrh, který by měl přinést kvalitativní změnu v poskytovaných službách, ale také podmínkách pro veřejný, spolkový a kulturní život, stejně jako v nových možnostech bydlení seniorů a mladých lidí.

Velký potenciál přináší dlouhodobá aktivita směřující ne ke stavbě kamenné ale stavbě systémové a systematické. V uplynulém roce probíhala analýza podmínek a potřeb v cestovním ruchu na Velehradě s návazností na udržitelný rozvoj, který zajistí kvalitní podmínky života nás místních. Při společných jednáních se mimo jiné potvrdila potřeba strukturované spolupráce napříč všemi subjekty, které se na Velehradě cestovním ruchem zabývají. Připravujeme vznik společné organizace **Partnerství pro Velehrad z.s.**, která bude sloužit ke kvalitnější a na všechny strany efektivnější spolupráci v této oblasti. Společně jsme přesvědčení, že právě cesta, kdy budeme táhnout společně

za jeden provaz, nás posune jak v kvalitě, tak efektivitě, které se promítnou obecně do fungování Velehradu.

Jedním z témat, která potvrzují smysl vytváření spolupracujících vazeb, jsou **Cisterciácké krajiny**. Po téměř čtyřech letech úsilí vyzvednutí tématu působení

CISTERCIÁCKÉ KLÁŠTERNÍ KRAJINY

cisterciáckého řádu nejen na Velehradě a okolí, ale i v dalších šestnácti podobných klášterních krajinách v Evropě došlo rozhodnutí Evropské komise o přidělení značky Evropské dědictví. Znamená to potvrzení hodnoty našeho existujícího živého dědictví pro vývoj evropské společnosti a kultury. Jedna z navazujících aktivit cisterciácké krajiny je spolupráce obce Velehrad s Arcibiskupskými lesy a statky Olomouc na vybudování nové a jedinečné naučné stezky ve velehradském Háji. Začíná se u sedátka a kromě informací o způsobech hospodaření v lesích zde najdete prvky představující péči cisterciáckého řádu o lesy a krajinu celkově. Budete se moci zaposlouchat do rozhovoru ze setkání bájného cisterciáckého mnicha Fortunáta a současného lesníka Viktora. Stezka bude otevřena v posledních červnových dnech.

Rádi bychom si řekli, že opět byla otevřena stezka či pěšina nebo průchod tradičně spojující ulici Salašskou s ulicí Pod Zahrádkami a přístupem k celé této části Velehradu. Ovšem se soukromými vlastníky pozemků, kteří pěšinu zahradili, se po několika jednáních prozatím nepodařilo dohodnout. A tak jsme se obrátili na advokátní kancelář, aby v tomto projednání obec zastupovala. Budeme tedy čekat na úřední stanovisko anebo třeba na změnu obyčejného lidského rozhodnutí.

Některá rozhodnutí se naštěstí měnit nemusí, jako je společné pořádání Dětského dne. I letošní oslava pro děti, kterou pořádaly obce Modrá a Velehrad spolu s výraznou oporou v Kruhu přátel při Velehradě, byla naplněna nejen zábavnými a originálními aktivitami, ale hlavně radostí, která čísla z očí nejen dětí, ale i dospělých. Dovádění v party pění, za které děkujeme velehradským hasičům, jistě lákalo nejednoho dospělého, který záviděl dětem bezstarostné skotačení.

Je před námi léto plné nejen dětských her, ale také výletů, dovolených, relaxace a setkávání. Přeji nám všem, abychom léto prožili naplno a radostně!

Aleš Mergental,
starosta obce Velehrad

Mateřská škola Velehrad

**Mateřská
škola
Velehrad**

Mateřská škola nabídla dětem i v letošním roce nejrozličnější akce, zážitky a dobrodružství. Dovolím si sdílet se čtenáři zpravodaje jen některé z nich.

Část akcí absolvují všechny děti společně, jako například **návštěvu Slováckého divadla**, divadelních a hudebních **představení ve školce**, **školní výlet**, **masopustní veselici**. Jiné akce a projekty si organizují

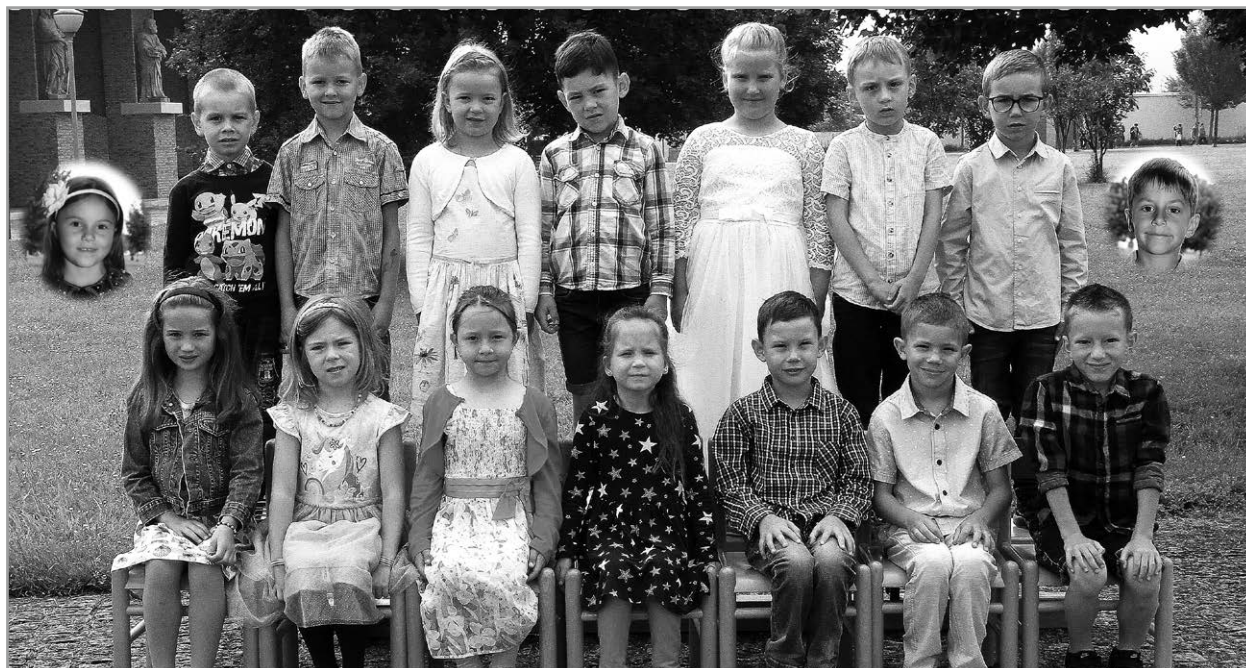
jednotlivé třídy podle svých aktuálních tematických bloků, podle zájmu a možností dětí. Zmínila bych například dlouhodobý projekt, který se prolínal v podstatě všemi tematickými celky a který jsme si pracovně nazvali: „**Upeč koblihu, postav dům, obdivujeme tvůj lidský um!**“ V rámci tohoto projektu jsme si průběžně zvali do mateřské školy rodiče a prarodiče, kteří s dětmi sdíleli své dovednosti. Ve školce jsme v tomto školním roce přivítali **paní M. Úrichovou st.**, se kterou si děti mohly vyzkoušet, jak z ovčí vlny postupně procesem praní, česání a předení na kolovratu dokážou lidské ruce vyrobit klubíčko vlněné příze. Velmi příjemné bylo také **společné pečení masopustních**

koblih. Pozvání přijalo několik babiček našich dětí, které s námi strávily celé dopoledne. Některé z nich s dětmi připravovaly kynuté těsto, další nám koblížky pro „celou školku“ trpělivě smažily. Část koblih pak mohly děti nabídnout i při masopustní obchůzce vesnicí. Před Velikonocemi jsme přivítali ve školce **pana Lužu st. a pana Sedláčka**, kteří dětem ukázali, jak se plete pomlázka. Průběžně a rádi jsme pozorovali s dětmi **stavební a restaurátorské práce, které probíhaly v kapli sv. Jana Nepomuckého**. Děti zajímalo, jak se kaplička mění, občas mohly nahlédnout dovnitř a obracely se na stavebníky se zvědavými dotazy. Velký ohlas u dětí měly **návštěvy drobných chovatelů domácích zvířat na Velehradě, Modré i Salaši**. Děti si vyzkoušely, jak se dojí koza, dozvěděly se, jak se vyrábí kozi sýr, nebo pozorovaly zemědělské práce v Biozeleňině na Velehradě. Všem, kteří s námi sdíleli svůj um srdečně děkujeme. **Cílem těchto aktivit je, aby děti získávaly reálné zkušenosti a dovednosti, aby si uvědomily význam a hodnotu lidské práce.**

Snažíme se také o to, aby děti získávaly povědomí o kulturně historických hodnotách, k čemuž nám nabízí velké možnosti naše okolí. Na přelomu měsíce května a června probíhaly v našich třídách projekty s názvem: „**Putujeme do minulosti našeho okolí**“. Povídali jsme si o životě v dobách Velkomoravské říše, v době cisterciáckého kláštera na Velehradě. **Navštívili jsme Archeoskanzen na Modré, lapidárium, baziliku** a další obdivuhodná místa v našem okolí.

Poslední akcí v tomto školním roce bylo **rozloučení s předškoláky**. Z MŠ odchází do ZŠ Velehrad 16 dětí. Přejeme jim, ať je provází radost z učení a poznávání nových věcí.

Vladimíra Tomašítková

Základní škola Velehrad

Hvězdy září. Na velehradské obloze, ale i v její základní škole. Tam má každý své neodmyslitelné místo, tam každý může zazářit, někdy mírně pohasnout, to aby načerpal sílu a dál svítil nejen na svoji cestu, ale i na společné úsilí, zážitky, samozřejmě vzdělávání. A je jedno, zda je to žák školy, rodič, zaměstnanec. V letošním roce zářili také **naši velehradští hasiči**, kteří se zapojili nejen do oslav školy, ale také do výukového celoročního projektu. V jejich režii opět proběhl požární poplach. Zaměřili jsme se nejen na jejich práci, ale také na práci hasičů profesionálů. Společně s nimi jsme připravili exkurze, kdy žáci poznávali a srovnávali práci profesionálů a práci dobrovolných hasičů. Žáci devátého ročníku navštívili stanici HZS v Uherském Hradišti jako závěrečná skupina. V průběhu exkurze se od mjr. Pavla Dudy dozvěděli, jak předcházet vzniku požáru, jakým způsobem se chovat ve chvíli, kdy k němu dojde, a jaké látky použít k hašení jednotlivých látek. K nejzajímavějším bodům této části programu patřila videa, která názorně zachycovala rychlost šíření požáru v bytě. Ve zbytku času byli žáci seznámeni s technikou, kterou místní hasičský záchranný sbor disponuje, vyzkoušeli si práci s vyprošťovacími nůžkami a mohli zasednout na místo řidiče. V závěru exkurze se setkali s jedním z absolventů naší základní školy, který je dnes členem jednotky sboru v Uherském Hradišti, a diskutovali o psychické a fyzické náročnosti tohoto povolání.

Otevřeli jsme dveře rodičům, aby mohli sledovat pokroky svých dětí a to jak s rozzářeným úsměvem plní úkoly se svými vyučujícími. **Den otevřených dveří v 1. třídě**, den kdy měli rodiče možnost zúčastnit se ukázkové hodiny. Prvníáci během jedné vyučovací hodiny, která byla v pozdních odpoledních hodinách, ukázali, jak umí číst, pracovat s interaktivní tabulí, zpívat, psát, modelovat a skládat písmena i slova. Předvedli své matematické dovednosti, seznámili rodiče s matematickými váhami a předvedli, jak umí pracovat s iPady. Vše se odehrávalo v příjemné a přátelské atmosféře. **Zazářil i školní parlament.** V pátek 9. února se v naší škole uskutečnil tradiční školní karneval, který pro děti z 1. až 3. třídy a také pro předškoláky z MŠ Velehrad, připravili zástupci žákovského parlamentu. Soutěže, hry, skvělá hudba, tancování, kouzelné a veselé masky a kostýmy, radost a úsměvy dětí, to vše tvořilo úžasnou karnevalovou atmosféru. Děti si vyzkoušely své dovednosti na pěti stanovištích, na kterých plnily různé úkoly. Po splnění všech úkolů, které se zapisovaly do kartičky, dostaly děti sladkou odměnu. Velký úspěch měla také taneční skupina Just Dance 5, která roztančila celou tělocvičnu. Díky všem, kteří se na této skvělé akci podíleli a také všem dětem v krásných kostýmech. A že bylo veselo a bylo na co koukat.

Když se škola může **pochlubit svou prací a svými**

výsledky, podělit se s ostatními školami a dát možnost vyniknout žákům, není co víc si přát. V tomto roce jsme tak dvakrát přivítali skupinu ředitelů, kteří obdivovali práci s žáky, vybavení školy nebo projektovou výuku. Ve škole také společně s národním pedagogickým institutem pořádali školení pro kolegy učitele. Jsme rádi, že letos na jedno takové školení přijaly pozvání dvě kolegyně z mateřské školy Velehrad. Mohly se tak stát součástí výuky v první třídě, diskutovat o práci žáků a přechodu ze školky do základní školy. Přišlo také na v této době často zmiňovaný odklad školní docházky, jeho přínosy, ale také nevýhody. A tak jsme zazářili všichni společně, učitelé i žáci. Jsme rádi, že můžeme být inspirací pro jiné školy. Také naši vyučující se pravidelně inspirují a vzdělávají na akcích, které pro ně připravují nejrůznější společnosti a instituty. Hvězdy zářily v Praze. Do našeho vzdělávacího programu jsme letos zařadili výlet do našeho hlavního města, a tak v úterý 16. 4. vyrazili **vyučující s žáky 8. třídy na třídení exkurzi do Prahy**. Čekal nás opravdu nabitý program. Navštívili jsme nejen známé památky a místa jako Vyšehrad, Národní muzeum, Pražský hrad, Malou stranu, Karlův most, Staroměstské náměstí, Prašnou bránu a další, ale také jsme se dostali do míst, kam běžný návštěvník Prahy nezavítá tak často anebo vůbec. Tím prvním místem byla **lod' Hermes**. Ta slouží jako noclehárna pro osoby bez přístřeší. Využili jsme nabídku vedoucího a koordinátora provozu pana Martina Novotného, který nás s tímto místem seznámil a přiblížil nám problematiku bezdomovectví. Také jsme se dostali do Poslanecké sněmovny. Díky panu poslanci Petru Letochovi a rodičům našeho spolužáka jsme navštívili jednání poslanců, prohlédli jsme si prostory sněmovny a měli možnost diskuze s panem poslancem Letochou. Při prohlídce jsme se setkali tváří v tvář s celou řadou současných ministrů i poslanců.

Zářivá byla letos i spolupráce:

... s knihovnou Velehrad

Prvníáci se mílovými kroky přiblížili k okamžiku pasování na čtenáře. Ve slabikáři se otáčí stránka za stránkou a někteří z nich dokonce čtou celé knížky pro děti. A tak nic nebránilo tomu, aby mohl proběhnout slavnostní akt pasování.

... s odborníky

Na naší škole se pár týdnů objevovala **paní Iva Burešová**, zkušená podniková ekonomka. Ve výchově k občanství otevírala našim sedmákům, osmákům i deváťákům brány do světa ekonomie. Spolupráce školy a rodičů je klíčová. Moc si ceníme toho, že se třeba takovým způsobem rodiče aktivně zapojují do chodu školy. Společným úsilím vytváříme výukové prostředí, ve kterém žáci získávají nejen vědomosti, ale i dovednosti potřebné pro běžný život. Mezi čtvťáky přišel bývalý divadelní herec, režisér a ředitel Slováckého divadla **pan Igor Stránský**, který společně s Angelikou praco-

val na přednesu básničky „Hrabě Drákula a Nováková z 3. C“ od Pavla Šruta. Pan Stránský si pro žáky osmé třídy připravil také cestovatelskou besedu. Děkujeme za jeho ochotu zpestřit našim žákům výuku a posunovat je dál v jejich dovednostech.

... s Univerzitou Palackého v Olomouci

Univerzita s námi nespolečně pracuje jen při evropském projektu Erasmus+, ale také při návštěvách zahraničních studentů a partnerů jejich fakult. V rámci stáže tak na jeden den zavítaly výpravy z Itálie, Polska a Španělska do naší školy. Prohlídka školy a ukázka učebny, kdy mohli svoje jazykové dovednosti vyzkoušet deváťáci, zahraniční návštěvu nadchla. Není úplně běžné, že by všechny jejich školy byly vybaveny na stejné úrovni. Svoje jazykové dovednosti vyzkoušeli i naši páťáci, kteří odpovídali na dotazy našich hostů.

... se zřizovatelem

Naši školu potčil návštěvou pan **starosta Velehradu Mgr. Aleš Mergental**. Pan starosta se zhostil role přednášejícího a v hodině občanské výchovy žákům 6. třídy představil fungování obecní samosprávy. Žáci měli možnost dozvědět se více o obecním zastupitelstvu, jeho pravomocích, stejně jako o konkrétních úkolech, které práce starosty obnáší. V závěru besedy pan starosta ochotně zodpověděl všechny zvědavé dotazy žáků. Tato beseda byla nejen poučná, ale i inspirativní - nabídla nám vhled do světa veřejné správy a odpovědnosti, která se s ní pojí. Dozvěděli jsme se, že i my se můžeme v budoucnu aktivně podílet na chodu naší obce.

Panu starostovi za tuto skvělou hodinu moc děkujeme, děkujeme i za spolupráci s celou školou!

Všechno mohl zkazit déšť, který ne a ne ustát. Týdny příprav, nácviků, vyrábění by sice nepřišly nazmar, ale plán zněl jasně: **Slavit 25 let od postavení naší nové budovy školy** budeme venku. Je to zvláštní, ale

do poslední chvíle jsme to nevzdávali a vyplatilo se nám to. S kapelou **POOL** si tak mohla zazpívat ředitelka školy **Andrea Olbertová**, která pak společně se svým zástupcem **Jiřím Sukaným** popřála škole první hvězdou. A další hvězdy přicházely postupně. Bylo jich pětadvacet, každá mapovala událost nejen v naší zemi, ale i ve Velehradě. A přinesli je škole nejen třídní kolektivy společně s písní, ale mimo jiné i starostové **Modré, Salaše a Velehradu**, nebo bývalý ředitel školy **Radomír Válek**. Starostové jako „**malí školáci**“ všechny přítomné překvapili malou scénkou a vtipným vystoupením. Po koncertě, kterým skvěle provázela děvčata **Julie a Elen** z osmé třídy společně s vyučující **Aničkou Botkovou**, si každý mohl vybrat z nabídky aktivit školního parlamentu nebo si nechat namalovat obličej. Komentovaná prohlídka školy přitáhla mnoho zájemců, žáci a rodiče si mohli ve školní tělocvičně vyzkoušet karaoke. Přímou ve škole byla možnost vyfotit se ve školním fotokoutku, prohlédnout si hvězdné tablo tříd nebo poznávat fotografie vyučujících z doby, kdy jim bylo dvacet pět. A kdo zůstal venku, mohl zhlédnout hudební pohádku, kterou si připravili třetíci s paní učitelkou. Občerstvit se každý mohl v našem bufetu, kde také probíhala ochutnávka nakládaných hermelínů připravená jednotlivými třídami, ale i učiteli. Překvapením byl déšť v podobě sladkostí, které z „**nebe**“ na svém rogalu spustil pan **Kostrhun**. Všichni jsme se společně bavili s kapelou **POOL** do večerních hodin a **Rock na vsi – 25 hvězdných let** jsme si tak užili naplno! Děkujeme, že jste byli s námi!

Žijem si jako v pohádce. Pokaždé chcem, jdem do práce. Venku o přestávce, dělá si každý co chce. Pošeptáš mi co tě láká, a to je pro školáka, co broukal si v klidu svůj part, najednou naše škola a start! /Píseň učitelů/

Mgr. Andrea Olbertová, ředitelka školy

Stojanovo gymnázium VELEHRAD

Začátek kalendářního roku se na Stojanově gymnáziu Velehrad nesl ve znamení **školního plesu**.

Jeho příprava zaměstnávala již delší dobu organizační tým složený z žáků třetího ročníku, kteří při jeho přípravě strávili několik týdnů pilné práce. Tato práce se ale opět vyplatila. **Bál sezóny** se tentokrát nesl ve viktoriánském duchu a 26. 1. 2024 roztančil vnitřní prostory školy. Díky za něj, milí třetáci, a také děkujeme společenství rodičů a přátel SGV, kteří taktéž přiložili ruku k dílu a postarali se tak o výjimečný kulturní zážitek.

Letošní zima byla na sníh poměrně chudá, a tak naše osvědčené lyžařské středisko na slovenské Velké Rači muselo, tak jako spousta dalších, smutně konstatovat, že lyžovat se v něm na začátku března už nedá. Tato zpráva však naštěstí neznamenal, že by prváci byli ochuzeni o tradiční **lyžařský kurz**. Díky aktivitě Ing. Lukáše Petruchy se lyžák uskutečnil, sice kratší, ale zato v Tatrách a co je nejdůležitější - na sněhu.

Další akce, kterými žilo SGV, nejlépe dokumentuje web školy a není v silách tohoto článku všechny obsáhnout, ale z těch nejdůležitějších nebo nejzajímavějších lze určitě zmínit aktivity, které se snažily pomyslně

Francouzský týden

„přivést“ Evropu na SGV. Jako první se o to v březnu pokusil **Francouzský týden**, který se nesl v režii žáků studujících tento jazyk. Ti pod taktovkou Mgr. Evy Petruchové připravili spoustu zajímavých aktivit směřujících k hlubšímu poznání francouzsky mluvících zemí. Přiznejme si však, že většina z našich žáků si mnohem více zapamatuje **týden francouzské kuchyně**, kterým přispěly se svou troškou do mlýna i naše paní kuchařky. V dubnu pak vyrazila malá skupinka našich žáků na týdenní návštěvu do **Bretaně a Normandie**. Další pokus o přenesení Evropy do prostor naší školy před-

stavoval v dubnu konaný **Evropský týden**, za jehož organizaci stál **školní Debatní klub**. Jeho hlavní myšlenkou bylo připomenutí dvacátého výročí vstupu České republiky do Evropské unie a uvědomění si, že kromě České republiky je naším domovem také Evropa. Vedle výzdoby školy a instalace informačních panelů byla součástí tohoto týdne i společná svačínová přestávka, na kterou si jednotlivé třídy připravily kulinařské speciality některých zemí EU. Při této akci se mimo jiné ukázala nezměrná kreativita a schopnosti našich žáků.

Na počátku května vyrazila skupina pod vedením Mgr. Evy Ertlové a Mgr. Pavly Kaňovské na poznávací **zájezd do Švýcarska**, které se ochotně podělilo o své

Ve Švýcarsku

nejen přírodní krásy. A aby byl přehled cestovatelských aktivit úplný, musíme zmínit výměnné pobyty se spřátelenými školami z maďarského Miškolce a slovinského Mariboru, v rámci nichž naše škola po několik dnů hostila asi dvacetičlenné skupiny zahraničních studentů.

Své schopnosti a dovednosti naši žáci osvědčují i v nepřeborném množství **soutěží**, ať již **jazykových** (zde byla nejúspěšnější Ester Hegrová ze 2.A, která vybojovala 1. místo v krajském a následně 8. místo

Ve Švýcarsku

Výměnný pobyt - Maďaři na SVG

v celostátním kole olympiády v ruském jazyce), **přírodovědných** (kde se obzvláště dařilo týmu třídy 3.A v Ekologické olympiádě a také oni napjatě čekají, jak obstojí v celostátním kole), ale i **humanitních** či **jiných odborných soutěžích**, zejména ve **Středoškolské odborné činnosti**, kde dva naši žáci Marek Bartošík (4.B) a Eliška Gabrielová (3.A) postoupili přes okresní a krajské kolo až na celostátní úroveň této soutěže. Radost nám udělalo také úspěšné zapojení Jana Mikuláše Krajtla (3.A) do projektu Otevřená věda, organizovaného Akademií věd.

V rámci jednoho článku ani nelze vypočítat všechny různé besedy, projektové dny (ať již spojené s výjezdy do firem nebo na vědecká pracoviště nebo monotematicky zaměřené na vodu) a další jednodenní exkurze a akce, které naši žáci absolvovali. Všechny však odráží naši snahu co nejvíce propojovat teoretické vzdělávání s praxí. Pokračuje také **modernizace vybavení školy** - díky finančním prostředkům získaným z projektu MŠMT došlo k **obnově výukové výpočetní techniky** na naší škole a k **modernizaci školního poradenského pracoviště**. Po dvouletém úsilí jsme začali pro řadu školních i mimoškolních aktivit využívat **nově zrekonstruovanou faru v Korytné**. To vítá zejména **Středisko volného času**, které zde o letních prázdninách bude realizovat několik pobytových táborů. Nemůžeme

Nové středisko Korytná

zapomenout ani na **pěvecké aktivity sboru SGV**, který letos potěší své příznivce **novým CD**, jež natočil

v dubnu. Pozadu nezůstávali ani **členové cimbálové muziky a folklórního kroužku**, kteří se opět účastnili **přehlídky církevních škol v Odrách**, a ani **školní kapela Under the stage**, jejíž vystoupení mohli slyšet i návštěvníci školního bálu.

Při pohledu do samého závěru školního roku nás kromě již tradičních **sportovních kurzů** čeká **oslava dvacátého výročí znovuoobnovení naší školy**. Doufáme, že na plánovanou oslavu dorazí nejen bývalí učitelé, ale i žáci, kteří se rozprchli doslova do celého světa.

Jak je vidět, na **Stojanově gymnáziu to žije** - občas možná až hekticky, ale z našeho pohledu je takováto činnost rozhodně lepší než nuda, která ničí tvořivost.

Mgr. Eva Pěchová

Dům dětí a mládeže Šikula Uh. Hradiště

Konec školního roku se chýlí ke konci a s ním končí i kroužky, které celý rok probíhaly v Základní škole a na Obecním úřadě ve Velehradě. Zájmové kroužky nabízí nejen zábavu, ale jejich význam je mnohem hlubší. Děti díky nim dostávají šanci, jak se plně realizovat v činnosti, která je baví, naplňuje a rozvíjí. Mají zde ideální příležitost, díky které mohou poznat svůj talent a nadání a ten dále velmi přirozeně a nenuceně rozvíjet. Ne všechny děti totiž vynikají v učení, ale mohou být úspěšné např. při hře na hudební nástroj, ve sportu, v tanci atd.

Děti z mateřské i základní školy se pravidelně scházely ve **výtvarných kroužcích** pod vedením **Martiny Dörrové**. Letošním celoročním tématem bylo „Zvířata kam se podíváš“. V hodinách si děti četly a povídaly

o životě zvířat, ale také o prostředí, ve kterém žijí. Jaká je jejich nesmírná důležitost pro život člověka. Tak neformálně poznávaly kraje i světadíly, kde se mohou potkat s tradičními jim známými, ale i exotickými zvířaty a k tomu vždy směřovala výtvarná činnost. Na závěr si odnesly moc pěkné a nápadité, kreativní výrobky domů. Součástí byla letos poprvé také téměř měsíční výstava jejich výrobků v Turistickém centru, na vernisáži jim zahráli kamarádi z kytarových kroužků. Kdo jste tam byli, tak určitě jste měli pěkný kulturní zážitek.

Děti, které mají rády sport se tradičně zdokonalovaly ve **sportovní gymnastice**, kterou vedla **Johana Homolová Zůbková**. Tam se učily základní prvky na gymnastickém nářadí – hrazda, kladina, koberec, přeskok přes kozu. Tento kroužek není jen o cvičení, ale učí děti, že pohyb patří k životu, že soutěžíme férově a v týmu je vždy síla. Jejich um jste mohli shlédnout

při vystoupení na **Dnu dětí** a také na **Pohádkovém parku** ve Smetanových sadech v Uh. Hradišti v měsíci květnu a červnu.

Kroužek **hry na kytaru** je velmi oblíbený a letos jej navštěvovalo v pěti skupinkách celkem 18 dětí, které mají různou úroveň hry na nástroj. Učí se hrát podle akordů, hrají buď sólově nebo ve skupinkách. Lektorka se nám během roku sice vyměnila a druhé pololetí už učila **Lenka Večeřová**, která tak navázala na předchůdkyni a snažila se dětem předat vše co sama umí a dále je tak motivovat ke hře na kytaru pro svou radost z hudby.

Bližší informace o všech kroužcích získáte na začátku školního roku 2024/2025 v mateřské či základní škole, na www.ddmsikula.cz, kde se již nyní mohou vaše děti přihlašovat.

Věříme, že naše nabídka alespoň částečně pokrývá potřeby dětí, které si mohou vybrat svou oblíbenou činnost. Jsme přesvědčeni, že mimoškolní aktivity mohou změnit život dítěte k lepšímu a snažíme se pro to dělat maximum. Vycházíme tím také vstříc rodičům, kteří nemusí složitě dopravovat děti do města, proto **děkujeme za velmi vstřícnou spolupráci s Obecním úřadem, základní i mateřskou školou.**

Ani o prázdninách život s DDM Šikula neusne nadobro. Připraven je tradiční příměstský tábor na Velehradě, tentokrát na téma „**Cesta do PRAVĚ-KU**“ pod vedení **Terezy Kremplové** a také „**rybářský tábor**“, který má zázemí na Modré a vede jej **Anna Kremplová** a **Václav Hrabinec**.

Přeji vám, jménem všech pracovníků DDM Šikula, krásné a pohodové prázdniny, příjemnou a klidnou dovolenou.

Mgr. Ivana Zůbková
ředitelka DDM Šikula

Dvěma koncerty

završila pobočka ZUŠ Uherské Hradiště na Velehradě další úspěšný školní rok

Zaplněným sálem Stojanova gymnázia na Velehradě se v pondělí 27. května nesly tóny studentů ZUŠky - pobočky na Velehradě. Poprvé vystoupili také žáci hudební nauky, kteří pod vedením Marka Ovčáčíka za doprovodu Lucie Adamcové zazpívali písně Ufo, ufo, ufo a Sloni v porcelánu a sklidili opravdu velký potlesk.

Koncert pokračoval žáky klávesových nástrojů pod vedením Jakuba Macka. Prezentovaly se tu obory - klavír, elektronické klávesové nástroje a varhany. Dále flétny a flétnový soubor Lenky Malíkové a housle od Marka Ovčáčíka. Velkým obohacením byl také zpěv žákyně Zoe Tomáškové, kde zazněla píseň z muzikálu „Hrabě Monte Christo“, pod vedením Adély Trubačkové. To vše za doprovodu klavíru Magdaleny Koišové.

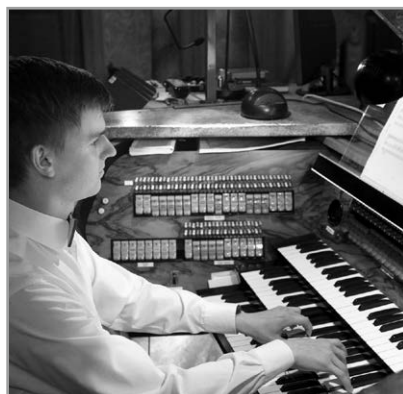
Další týden 3. června se konal ve velehradské basilii

ce koncert sólistů a souborů. Zde zaznělo to nejlepší, čím se může naše ZUŠka prezentovat. Za zmínku stojí vystoupení absolventů. Hru na flétnu absolvovala - Klára Vojáčková z Velehradu, hru na varhany - Nikodém Miša a Jakub Malina. Krásný umělecký zážitek měli posluchači z vystoupení Uherskohradištského pěveckého sboru pod vedením Ivany Zámečnickové.

Na závěr pak strhl svým uměleckým výkonem Lukáš Hýsek hrou na varhany, kde předvedl: Prélude et Toccata sur „Victime Paschali Laudes“ a sklidil tak zaslouženě bouřlivý potlesk.

Děkujeme za podporu, rozvoj a propagaci uměleckého a kulturního dění velehradské farnosti, vedení obou škol (ZŠ Velehrad a SGV) a také obci Velehrad.

*Mgr. Jakub Macek
vedoucí pobočky ZUŠ UH na Velehradě*

Devátý školní rok se žáky ZUŠ SLOVÁCKO

Opět máme za sebou další školní rok a jsme rádi, že jsme jej mohli projít světem hudby i s našimi žáky naší **velehradské pobočky**. Nejen svým umem, ale také pílí, děti dokázaly objevovat a předávat krásu hudby. Letošní rok byl také premiérovým pro **žáky zpěvu**, který zde od září vyučuje paní učitelka **Alena Hutýrová**. Její žáčky přispěly svým talentem při **výchovném koncertě**, který se konal 30. dubna na velehradské základní škole. Také v letošním školním roce byla flétnová třída **Michaely Kamenčákové** aktivní. **Alžběta Zábranská** se zúčastnila mezinárodní soutěže **Pro Bohemia** na ostravské konzervatoři. Dále společně s kvartetem vystoupily velehradské flétnistky na mnoha akcích školy nejen v Uherském Hradišti, ale také zde na Velehradě, kdy zahrály v rámci koncertu pro lékaře, který se konal 5. dubna ve zdejší bazilice. Vrcholem hudebního snažení žáků bylo pak **vystoupení na již tradičním závěrečném koncertě**, který se konal v úterý 18. 6. v Turistickém centru Velehrad. Zde zazněly skladby jak z pěveckého,

tak flétnového i klavírního oddělení. A to nejen sólově, ale i v komorním uskupení. Koncert byl bohatý co do množství čísel i žánrů. V rámci tohoto koncertu se rozloučila se studiem klavíru absolventka **Vendula Točková**. V její interpretaci mohli návštěvníci koncertu vyslechnout originální skladbu s poetickým názvem *Vzpomínka na Salaš*. Autorem této skladby je novinář, národopisec, skladatel a někdejší ředitel Slováckého muzea v Uherském Hradišti **František Kretz**. Jednotlivá čísla se žákům velmi povedla, za což byli odměněni velkým potleskem.

V závěru bychom chtěli poděkovat žákům za celoroční snahu, rodičům za jejich podporu. Dále také děkujeme vedení velehradské základní školy a vedení obce za vstřícnost a vytvoření dobrého zázemí pro výuku hudby a organizaci závěrečného koncertu.

Dětem přejeme prosluněné prázdniny plné krásných zážitků. A po prázdninách se budeme opět těšit při setkávání s hudbou.

Jan Plevák a kolektiv učitelů ZUŠ

POZVÁNÍ NA LETNÍ AKCE

29. – 30. 6.	Rybářské závody
29. 6.	Velehradský fotbal slaví 10 let - hřiště Velehrad
7. 7.	Beseda - Marek Orko Vácha na téma „Laudato Si“ (Tobě buď chvála)
12. – 14. 7.	Letní kino - Kemp Velehrad
9. 8.	Folk-folklórní večer - Archeoskanzen Modrá
10. – 11. 8.	Veligrad - historický festival - Archeoskanzen Modrá
15. 8.	Pouť Matice velehradské
17. 8.	Hudební festival Šroubek - prostor před bazilikou
24. 8.	Pěší Hvězdicová pouť
24. 8.	Den medu a medoviny - Archeoskanzen Modrá
31. 8.	Velehradské hody & oslava 130 let velehradských hasičů
14. 9.	Modřanské vinobraní
15. 9.	Cyklus varhanních koncertů - bazilika
15. 9.	Atletické závody - sportoviště u ZŠ
21. 9.	Bigbít - Kemp
28. 9.	„Rybářovy žně“ - ochutnávka rybích specialit - Živá voda Modrá
6. 10.	„Běž do Háje“ - běžecké závody pro rodiny s dětmi
20. 10.	Cyklus varhanních koncertů - bazilika
16. 11.	Cisterciácká pečeť

Dění ve farnosti

Vážení Velehrad'ané,

i letos můžeme najít místní výročí mající ale dosah nejméně pro náš stát: před 1150 lety, roku 874 pokřtil svatý Metoděj na Veligradě knížete Bořivoje. A roku 2014 bylo otevřeno obnovené Lapidárium, tedy podzemí baziliky ukazující 800 let historie.

Od začátku tohoto roku můžeme vidět asi již zcela odkrytá důležitá místa kláštera. A zdá se, že roste počet návštěvníků, kteří je chtějí vidět. Zvláště je dobré, že k nám přijíždí také stále více škol a to i ze Slovenska.

Bazilika není jen centrum naší obce a farnosti, ale opravdu širokého okolí. Ukazují to snoubenecké páry, které chtějí mít církevní svatbu v bazilice a mladí rodiče z různých částí Slovácka, žádající o křest svých dětí zde. Přibývá poutníků ze Slovenska a z Polska.

Zvláštní úctu projevuje svatým věrozvěstům Cyrilu a Metodějovi Bulharsko. I letos zde byla jeho státní delegace a přivezla dar bazilice – ikonu věrozvěstů. Pro letošní poutní červencové dny chce bulharské velvyslanectví v Praze umístit v poutním areálu „lavičky“ ve tvaru písmen bulharské abecedy, která nemají

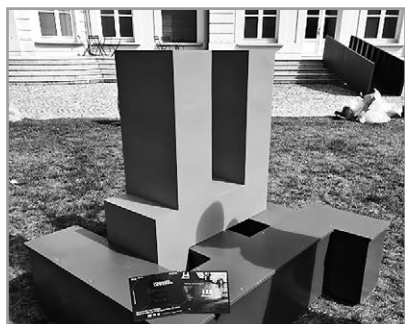
grafickou obdobu v latince ani řecké abecedě. Bude je možné vidět, a na nich posedět, od začátku července.

Od počátku března došlo také k šíření ne úplně příjemnému „šumu“: z věží baziliky prý zmizela srdce zdejších zvonů, nebo dokonce zvony samy. Šum vznikl z horlivosti dvou skupin pečujících o zvonění (což je chvályhodné). Ale ne dobré bylo hodnocení péče o zvony té či oné strany. Problémem byla tvrdost srdcí zvonů na sanktusové věži (mimo jiné se zde zvoni umíráček) a úprava této tvrdosti. Snad jsou již představy o správné úpravě navzájem vyjasněny, ale konečné řešení, výměna srdcí se správnou kvalitou, tvrdostí, nás teprve čeká.

Děkuji za letitou péči o poutní areál panu Martinovi Schreierovi, který od 1. 5. přešel pracovat do Skanzenu a vítám nového správce, pana Martina Slavíka z Velehradu.

Krásná událost byla poslední neděli května: první svatě přijímání. Ze dvou škol naší farnosti tuto slavnost prožilo 19 dětí, rodin. Z Velehradské školy to bylo 11 dětí.

P. Josef Čunek SJ

Infocentrum & Matice velehradská

Máme za sebou první část nové poutnické sezony, která nabídla spoustu akcí i nevšední zážitky.

Nový rok jsme zahájili tradičními akcemi, jako je **tříkrálová sbírka, koncert CM Cifra a pěveckého sboru Viva la musica** z Uherského Hradiště a **pouť k Panně Marii Matce Jednoty křesťanů**.

Mezi tradiční poutě patří také „**Zimní pouť**“ k 1155. výročí úmrtí sv. Cyrila. V tento den, 11. února se konala také **valná hromada Matice velehradské**.

Společně s poutním domem Stojanov jsme uspořádali **postní duchovní obnovu**, kterou provázel **P. Vojtěch Šíma**.

Letošní rok v poutní sezoně provází několik témat, která jsou připomínána. Jedním z nich je **100 let od založení poutního a exercičního domu Stojanov**. Díky Matici velehradské a dalším partnerům proběhla v březnu **beseda se sestrami sv. Cyrila a Metoděje**. Tato beseda byla hojně navštívena. Informací a vzpomínek bylo tolik, že bylo dohodnuto pokračování besedy na podzim 29. září. Při této besedě bude také představena **kniha o poutním domě Stojanov**: dílo z lásky podniknuté, kterou vydává Matice velehradská a bude k zakoupení již o velehradské pouti.

Druhým velkým tématem v letošní sezoně je **účast v projektu Cisterciácké klášterní krajiny**, která v letošním roce obdržela **ocenění Evropské kulturní stezky**. Díky tomuto projektu se konala na Velehradě například část dvoudenní konference, kde jsme mohli načerpat nové informace o hospodaření a životě v cisterciácké krajině a jsou připravovány další aktivity pro širokou veřejnost.

Během přípravy na Velikonoce jsme mohli společně v bazilice prožít každou neděli **křížovou cestu** vedenou společenstvími farnosti, poslední křížová cesta byla vedena obcí a pořádalo ji **Stojanovo gymnázium**.

První květnová neděle patřila dalšímu velkému projektu, a to podpoře **Azylového domu sv. Vincence de Paul** z Dolního Podluží. Matice velehradská, farnost Velehrad i obec Velehrad uspořádali **charitativní prodej koláčů a drobných předmětů u baziliky**. Akci podpořili také organizátoři lidové slavnosti, která se konala u příležitosti připomínky **Mons. Jana Šrámka**.

V měsíci květnu byl také zahájen tradiční cyklus **varhanních koncertů** k významným výročí církevních osobností. Ty se budou konat také v červnu, září a říjnu. Kromě tohoto pravidelného cyklu se konají v bazilice také **absolventské koncerty**.

O prvním červnovém víkendu se konaly dvě velké akce. **Noc kostelů** a **Víkend otevřených zahrad**. Při noci kostelů měli návštěvníci možnost vyslechnout **koncerty velehradské scholy, komorního sboru Chorus Castelli či varhanní koncert Jakuba Macka**. Na programu byla také **komentovaná prohlídka baziliky**, program pro děti v nových expozicích či ochutnávka cisterciácké kuchyně.

Víkend otevřených zahrad nabídl možnost projít si klášterní zahrady, ať individuálně či s průvodcem. Prohlídky byly vedeny nově také širším okolím velehradské cisterciácké krajiny. V těchto procházkách cisterciáckou krajinou bychom chtěli pokračovat i během letních prázdnin.

Pro děti bylo připraveno milé **představení divadla Věž - Včelí medvídky zpívají**. Počasí nám přálo a mohlo proběhnout u ambitů v poutním areálu.

Od zahájení letošní turistické sezóny je v provozu **nové návštěvnické centrum** v obnoveném východním křídle kláštera. Zde začínají prohlídky všech klášterních expozic: **Podzemí baziliky - expozice Martyrion** svědků 20. století, prohlídkový okruh **Volající kamení** - ze života mnichů či **Velehradský unionismus**. Vstupné na všechny okruhy lze zakoupit přímo na místě nebo na informačním centru.

Během léta nás čeká kromě **Dnů lidí dobré vůle** také **Malá pouť**. V rámci této poutě v neděli 7. 7. se bude konat **přednáška Marka Orko Váchy**, a to na Turistickém centru. Matice velehradská také bude mít svoji pouť 15. srpna při **svátku Nanebevzetí Panny Marie**, již je zasvěcena naše velehradská bazilika. Následovat bude 17. 8. **hudební festival Šroubek** s kapelami **My3.avi, Lada Šimíčková a Ivo Cicvárek**. Na závěr letní poutní sezóny 24. 8. nebude chybět **zakončení hvězdicové pěší pouti**.

V letošní roce bude provedena **údržba zastavení Poutní cesty růžence** spočívající v odstranění nečistot, mechů a provedení ochranného nátěru. Práce bude provádět **pan Josef Kozel**, který zastavení vytesal. **Máte-li zájem přispět na tento účel, budeme rádi za podporu. Děkuje!**

Akce konané v poutním areálu můžete sledovat na **www.velehradinfo.cz**, FB i IG profilu **Poutní areál Velehrad**. O Matici velehradské a jejích aktivitách se můžete dočíst na **www.maticevelehradska.cz**.

*Za poutní areál a Matici velehradskou
Petra Číhalová*

Léto plné dobrodružných příběhů

je pro někoho to pravé. Jiný se zase těší hlavně na klid a lenošení.

Ať tak nebo tak, naše knihovna vás létem i při vašich celoročních dobrodružstvích ráda provází. A to na více rovinách.

Rovina první:

Příběhů u nás najdete stovky už kompletních, přichystaných na policích – stačí jen otevřít knihu a začít se. Již klasika je nabídka beletrie z oblasti letní romantiky, historie a také detektivky i thrillery. V posledních letech jsme výrazně posílili fantasy tituly Young Adult. Existuje vůbec hranice mezi tím, které příběhy zaujmou „mladé dospělé“ a které nás starší? Přečtěte a zjistěte sami. Pro nejmladší děti můžete vybírat ze spousty příběhů o zvířátkách, ale i stavebních strojích či komiksových hrdinech nebo si půjčit knížku k Albi tužce.

Rovina druhá:

Raději než čtení chcete dobrodružství tvořit a prožívat, třeba i v nových nepoznaných krajích?

Inspiraci i praktické tipy na cesty můžete najít ve spoustě cestopisů a průvodců, kterých máme celou velkou polici. Nebo v životopisech a rozhovorech s osobnostmi jako Wim Hof, Reinhold Messner, Adam Ondra, Miroslav Nevrlý a další.

Rovina třetí:

Pro ty, kteří před knížkami dávají přednost filmu nebo přímému setkání, nabízíme kvalitní program.

Letos jsme se nově stali spolupořadatelé filmového festivalu „Expediční kamera“.

Během jednoho festivalového večera (tentokrát to bylo 16. května) můžete v knihovně shlédnout krátké, ale o to výživnější filmy cestovatelů, sportovců a dobrodruhů. Mnozí z nich posouvají hranice toho, co jsme

si dosud mysleli, že člověk dokáže. My jsme tyto výzvy sledovali v pohodlí spolkové místnosti, všichni účastníci jsme byli moc spokojeni a domluvili jsme se, že určité chceme pokračovat v pořádání jak Expediční kamery, tak zimního Snowfilm festu.

Ne každý touží lámat sportovní rekordy. Většina z nás ráda cestuje svým vlastním tempem a často při tom uvítá tipy od přátel, co se jim na kterém místě líbilo či kde se ubytovat. Proto se již pravidelně každoročně setkáváme

při „sousedském cestovatelském večeru“. První část patří žákům Základní školy Velehrad, kteří nám představí své prázdninové cesty s rodinou. V druhé části je prostor pro kohokoliv z nás. Letos jsme se podívali do Izraele v perfektním podání Marie Rozbrojové. Děkujeme nejen všem, kteří se přišli podívat, ale zejména všem, kteří si pro nás své prezentace připravili a také panu učiteli Pospíšilovi a Šárce Mošťkové, kteří pomáhají s celou organizací.

Spolupráce se základní i mateřskou školou si moc vážíme. A nejsou to jen speciální akce pro veřejnost. S učiteli a dětmi se setkáváme pravidelně v průběhu celého školního roku. Zejména v „březnu – měsíci čtenářů“ si v knihovně společně čteme, tvoříme nebo si hrajeme. Letos nás navštívilo několik tříd z Mateřské školy Velehrad i děti s průvodci z lesní MŠ Clavicula. I když si pro děti vždy připravím nějaký speciální program, rozhodně

nejvíc mě potěší, jak jim už při příchodu do knihovny zablikají oči jako baterky a vrhnou se živelně mezi regály. Někdo na zvukové knížky, jiný se ponoří do hledaček a někteří už louskají první psané příběhy. Je to opravdu krásný pocit, vidět naživo a v praxi, že knihovny a knihy mají v naší zemi bohatou podporu a tradici a děti od nejmenšího věku berou čtení jako přirozenou součást života.

Tento trend chceme rozhodně podporovat a podporuje ho i Zlínský kraj, který zafinancoval soubory „Bookstart – S knížkou do života“. Jde o balíčky knih a materiálů pro děti do 6 let a jejich rodiče, se kterými se v knihovně setkáme při různých příležitostech a následně jim balíčky předáme. První setkání chystáme na podzim.

Na tento projekt přirozeně navazuje „Knížka pro prvňáčka“ a pasování prvňáků na čtenáře. S dětmi i paní učitelkou Švecovou jsme se také potkali několikrát v knihovně a v době uzávěrky zpravodaje právě chystáme slavnostní „Pasování prvňáčků na čtenáře“, které proběhne 18. června v historické škole v Archeo-skanzenu Modrá.

A je tu ještě jedno speciální dobrodružství. Říkali jste si někdy, jaké by to bylo, strávit mezi tisíci knih plnými příběhů celou noc? Přesně to je Noc s Andersenem.

Každoročně na konci března. Letos jsme si užily skvělou dívčí párty. Vyráběly linority, psaly pohledy a tančily při hvězdách u baziliky.

Zmiňovala jsem hry a hraní. To je vlastně čtvrtá rovina dobrodružství, při které vás v knihovně provázíme. Můžete si u nás zapůjčit společenské deskové hry a v otvírací době knihovny využít i spolkovou místnost ke společnému hernímu klání s přáteli.

Sortiment her letos rozšiřujeme o novinky společnosti MINDOK. Většinu z nich už vyzkoušeli třetíáci na „herním dopoledni“ přímo pod vedením zástupkyně MINDOKu, která přivezla celý kufr a vysvětlila nám pravidla. Přijďte mrknout a vyzkoušet sami.

Při hraní her je dobrodružství jen fiktivní. Při tom opravdověm v reálném životě ale mohou člověka potkat i situace, které nemusí být úplně komfortní. Kdy se hodí nějaká ta dovednost navíc. Letos jsme pozvali lektory z Moderní sebeobrany. Tento koncept velmi dobře zpracovaný pro moderní dobu dali dohromady manželé Houdkovi a školí ho už několik lektorů po celé republice. K nám přijel Jan Vaněk z Uherského Hradiště s kolegyní a naučil nás několik základních principů a figlů. Jak se cítit a chovat bezpečněji třeba v městské džungli. V podobných praktických a sebezvojových seminářích chceme určitě pokračovat.

Vážení čtenáři a sousedé, děkujeme vám za přízeň naší knihovně. Snažíme se vám vycházet vstříc a být aktivním a živým prostorem v naší obci. Rádi uvítáme vaše podněty.

Hned od nového školního roku vyhovíme jednomu z požadavků, který na nás máte. A to je rozšíření provozní doby na další den v týdnu. Zatím to vypadá na pondělí. Další, co dlouhodobě zvažujeme, je možnost rozšíření knihovny i prostorově. Tuto otázku aktuálně řeší vedení obce a my se necháme překvapit.

Co můžeme slíbit už teď, je otevření knihovny během letních prázdnin ve výrazně větší míře než v minulých letech. Tak, abyste si nemuseli složitě pamatovat nebo dohledávat, kdy že je ta knihovna otevřená.

Tedy otvírací doba knihovny v průběhu letních prázdnin bude standardní ve čtvrtek 15 – 18 hodin vždy kromě „provozní dovolené“ 8. a 15. srpna a kromě 4. července, kdy probíhají Dny dobré vůle.

Přejeme Vám krásné léto strávené podle vašich přání. Těšíme se na viděnou v knihovně.

*Za Místní knihovnu Velehrad
Veronika Mergentalová*

Turistické centrum na Velehradě

Existuje rčení, že léto je jeden velký svátek. Tento svátek pro nás začíná zahájením turistické sezóny. Seznamy skupin, které chtějí navštívit naši pravidelně aktualizovanou **výstavu perníku**, se již sestavují. A nejtěžší otázkou bylo vybrat výstavu, která by k nám v letních měsících přilákala ještě více turistů a místních obyvatel. I letos jsme se rozhodli obrátit se k tradicím a společně s malířem z Hluku **Vladimírem Šachou** a břeclovskou výtvarnicí **Dagmar Benešovou** vám povědět o **slováckém ornamentu**. Tuto výstavu můžete navštívit do konce léta.

Zkušenosti nám ukazují, že jsou u nás vždy oblíbené především výstavy mistrů, kteří navazují na **řemeslné tradice**, jakou je tupeská keramika **Hany Šubrtové**. Jejím speciálním hostem byla pravděpodobně nejstarší malářečka **p. Marie Mikulová (96 let)**, manželka zakladatele muzea keramiky v Tupesích, se svým starostlivým synem.

Jsem ráda, že naše galerie podporuje i mladé talenty. V květnu měly **děti navštěvující domeček DDM Šikula** možnost u nás **předvést svou kreativitu**. Mladá akademická výtvarnice z Prahy **Barbora Dohnalová** nám představila svou **výstavu obrazů CESTY**.

Samozřejmě poskytujeme příležitost nejen kontem-plovat krásu, ale také ji vytvořit vlastníma rukama. Proto jsme přichystali **dílnu Florarium** a vytvořili krásnou květinovou kompozici. Uspořádali jsme také

dva workshopy, kde se **ženy naučily pečovat o svůj obličej a tělo pomocí jednoduchých masážních cviků**.

Koneckonců, krásný dům by měl mít také krásnou hospodyňku. A v předvečer velikonočních svátků měli všichni hosté Turistického centra možnost vyrobit si svůj jedinečný perník.

A ještě něco málo o umění. Návštěvníci výstavy **Otmara Olivy** se mě často ptají nejen na osobní život sochaře, ale také na technologii tvorby jeho děl. Uspořádala jsem proto **prohlídku jeho ateliéru**, aby každý mohl na vlastní oči spatřit tajemství zrodu uměleckého zázraku.

Kdo ví, možná i v těchto nestabilních časech je to sama krása, která zachrání náš zuřící svět. Proto budeme i nadále plánovat výstavy, vymýšlet zajímavé akce, tvořit, scházet se se sousedy a věřit v to nejlepší.

*Vždy tu pro vás, vaše „kočka z turistáku“,
Marina*

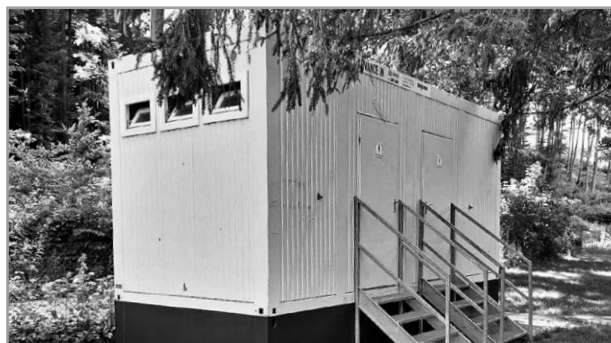

Kemp Velehrad

Naše čtvrtá sezóna začala jako obvykle před Velikonocemi. Volným dnům a zelenému pivu neodolala řada karavanistů. Otevření kempu proběhlo opravdu brzo, proto jsme museli další úpravy areálu řešit za provozu. Letos přišla řada na **úpravu společenské místnosti**, ve které se konají nejen oslavy, ale hlavně slouží jako jídelna pro školní skupiny, které nás navštěvují.

Před kempem se nám konečně podařilo na nově vykoupených pozemcích vybudovat **odstavnou plochu pro auta** našich krátkodobých návštěvníků. Kon-

cem května jsme umístili **nové toalety** na stanové louce směrem k Salaši. Doufáme, že každá malá změna v kempu vede k pohodlnějšímu pobytu u nás. Mysleli jsme také na naše nejmladší návštěvníky a **dětské hřiště** jsme doplnili o další dva herní prvky.

Koncem dubna se na kempu konalo **oblastní kolo hudební soutěže Porta 2024**. Poslechu trempske, folkové a country hudby od šestnácti soutěžících neodolalo na sto padesát návštěvníků. V květnu pro-

běhl každoroční **sraz karavanistů** ze Strážnice o 60 posádkách. Po celý květen i červen jsme se také těšili z **pobytů školek a škol**. Díky nárustu návštěvníků nejen v kempu ale i v bufetu jsme doplnili naše řady o další brigádníky.

Na léto jsme si pro vás opět připravili **letní kino**, na které vás tímto zveme. Můžete se těšit na **tři filmové projekce**. V pátek 12. 7. odstartujeme filmovou novinkou **Prázdniny s broučkem**, sobotní večer (13.7.) bude patřit pohádce. Děti i dospělí se mohou těšit na **Lotrando a Zubejdu**. Nedělní večer (14.7.) si zpřijemníme již klasickou komedií **Na samotě u lesa**. Bufet bude fungovat po celou dobu projekce, začátek je plánován na 21:00.

LETNÍ KINO

NA KEMPU

12.-14.7.2024

Prázdniny s broučkem
komedie ČR 2024
1h27m

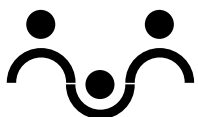
Lotrando a Zubejda
pohádka ČR 1997
1h47m

Na samotě u lesa
komedie ČSR 1976
1h35m

Na léto máme pro vás toho spoustu připraveného. Sledujte proto naše sociální sítě nebo webové stránky, ať vám neujde žádná kempová novinka.

*Těšíme se na Vás - na kempu AHOJ!
správce Vojta Luža*

DZP Velehrad - Vincentinum

Pohled zpět může mít mnoho variací. Přijdou myšlenky na něco krásného i těžkého, ale vždycky je to obohacující. I my na **Vincentinu** jsme prožili mnoho chvil hezkých i náročných, mnoho větších i drobnějších změn, úspěchů i drobných neúspěchů. To vše k životu patří a i my v domově žijeme normální životy.

Začátek roku byl poznamenán očekáváním a přípravou na **procesní audit**, zaměřený na kvalitu poskytované služby. **Tři auditori** dýchali pracovníkům na záda a bedlivě sledovali péči o klienty, jejich přístup ke klientům a komunikaci s nimi, byli velmi zvědaví, jak zjišťujeme **přání a potřeby našich klientů** a jak je zapojujeme do běžného života a do společnosti, zda mají například stejný přístup a možnosti využívat dostupné veřejné služby jako my všichni, vzhledem ke svým omezením, spojeným s pohybem na invalidním vozíku. Ani jsme si nemysleli, že tolik otázek na toto téma existuje. **V závěru nás velmi podpořili** a otevřeli další možnosti, jak s klienty prožívat každodenní život a zapojovat je do vaření, pečení, starost o bylinky, rozvoj či udržování jejich dovedností, aby si mohli s pracovníky nakupovat, co mají rádi, jezdit na výlety, kam si přejí.

Začátkem roku se k nám přistěhovali **tři klienti z DZP Buchlovská**, mají u nás své známé jak klienty, tak pracovníky a velmi dobře se adaptovali. Klienti všech tří domovů se setkávají při různých společenských akcích.

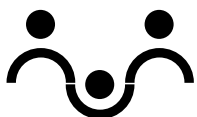
Naši klienti mají k dispozici **nově vybudovanou a vybavenou rehabilitační a multisenzorickou místnost**, ve kterých se jim věnují odborně proškolení pracovníci.

Každý měsíc mají klienti možnost naplňovat také své **duchovní potřeby**, mají příležitost přistupovat ke svátostem, slyšet slova o tom, že je má Bůh rád. Někteří z klientů navštěvují pravidelně nedělní bohoslužby, společně s farníky prožívali i letošní přípravu na Velikonoce účastí na křížové cestě spolu se studenty SGV, **otcem Radimem**, klienty z Buchlovské i Chráněného bydlení.

Jsmo velmi rádi, že **dobrovolníci z SGV pravidelně navštěvují naše klienty**, tráví s nimi čas na procházkách, vzájemně se obohacují a sdílejí své životní příběhy, moc jim tímto děkujeme.

Bc. Renata Chudíková

DZP Velehrad - Buchlovská

Milí čtenáři, vážení spoluobčané,

nastala nám teplejší část roku a my si dovoluujeme Vás všechny v tomto krásném slunečném počasí pozdravit. Pojďme zavzpomínat a věnovat několik řádků zprávám o začátku roku jsme zahájili **fašankem**, který sklídil u klientů i pracovníků velký úspěch.

Je zapotřebí podotknout, že velká iniciativa ze strany pracovníků byla rovněž věnována přípravám na **procesní audit**, který proběhl v našem Domově v měsíci březnu.

Dále probíhaly **přípravy na velikonoční období**, které bylo mimo jiné **provázané křížovou cestou**.

V měsíci květnu nemohlo chybět **tradiční stavění a kácení máje**. Uskutečněná akce nám přinesla nezapomenutelný zážitek a klienti si tak za hudebního doprovodu Duo Harmony mohli pochutnat na hamburgerech, klobáskách, nebo grilovaných sýrech.

V měsíci květnu nás také navštívili **studenti ze Sto-**

janova gymnázia Velehrad a zpestřili tak našim klientům odpoledne procházkou a hrou na kytaru. Za tuto příjemnou spolupráci gymnázia a studentům mnohokrát děkujeme.

Do našeho Domova také pravidelně docházela paní **canisterapeutka se svými jezevčíky** a poskytla tak příležitost klientům podpořit svoji jemnou motoriku při hlazení psů a zároveň utužit svoji psychickou pohodu.

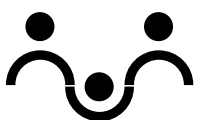
Klienti měli nadále možnost zajít si do místní **kavárničky** v Domově a posilovat tak své návyky při výběru z nabídky a placení. Kavárnička probíhala pravidelně každou středu a aktivizační pracovníce měly vždy připraveny úžasné pochutiny.

Domov stále usiluje o zkvalitnění služby, a proto jsme velmi rádi, že se podařilo, alespoň některé dny, rozšířit nabídku **výběrů ze dvou jídel obědů**.

S příchodem teplejšího počasí nastalo **období jarních výletů**. Někteří vyrazili do **Kroměříže**, kde prohlídku Květné zahrady spojili s návštěvou bývalé obyvatelky našeho Domova. Dále se podívali na **kolonádu v Luhačovicích** a v neposlední řadě vyrazili do sousední obce **Salaš**, kde si dali dobrý oběd a uskutečnili procházku po okolí. Někteří klienti mají společně s pracovníky ještě v plánu i **vicedenní rekreaci na Smradavce** u Buchlovic.

Závěrem nám dovoluujeme popřát Vám krásný zbytek léta, mnoho slunečných dnů a spoustu načerpané energie z dovolených.

Mgr. Marta Směšná

Domov se zvláštním režimem - Velehrad Buchlovská

Vážení spoluobčané,

polovina roku je téměř za námi, tak si můžeme shrnout, co se v DZR Velehrad Buchlovská odehrálo. V únoru klienti uvařili tlačenkou, kterou pohostili fašankový průvod, vyrobili masky a sami se průvodu zúčastnili. Vlakem jsme se vydali na výlet do Luhačovic a posléze do Břeclavi. Pro někoho to byla první jízda vlakem, o to větší bylo vidět nadšení v očích. Se začátkem jarního období klienti zasadili semínka rajčat a jiné zeleniny, kterou posléze přesadili na nově vybudované políčko v areálu DZR. Na Velikonoce klienti spolu s pracovníky upekli beránka, mazanec, nabarvili vajíčka a upletli pomlázku. Klienti pravidelně navštěvují veřejné dostupné služby, kdy nejoblíbenější aktivitou se stal aquapark a návštěva obchodů.

V březnu to bylo už rok od otevření naší služby a za tu dobu se toho velmi změnilo – zvelebili jsme prostory DZR, vybudovali aktivizační patro v budově DZR, které slouží klientům k odpočinku a k aktivitám během dne. Také jsme se naučili pracovat s problémovým chováním klientů, a hlavně jsme se naučili jemu předcházet. Aby

k takovému chování nedocházelo, je nejdůležitější aktivní prožití celého dne, a o to se s týmem pracovníků snažíme.

K tomu správnému profesionálnímu přístupu ke klientům pracovníkům pomáhá pravidelné setkávání s paní Mgr. Irenou Smékalovou na týmových supervizích, s externí podporovatelkou na alternativní a augmentativní komunikaci paní Mgr. Bohdanou Herzánovou a s odborníkem na problémové chování panem Bc. Janem Strakou.

Přejeme všem krásné léto a pohodové dny.

Mgr. Adéla Hanačková

TJ Velehrad

Vážení spoluobčané,

během prvního pololetí všechny oddíly pokračovaly ve své sportovní činnosti dle svého rozvrhu. **Oddíl stolního tenisu i šachů** v průběhu jarních měsíců ukončily své soutěže. O výsledcích za oddíl stolního tenisu informuje Lukáš Vaněk v samostatné zprávě.

Oddíly volejbalu, basketbalu, nohejbalu a cvičení rodičů s dětmi pokračovaly dle své náplně sportovní činnosti.

Začátkem měsíce května proběhla **Valná hromada naší TJ**, na které jsme zhodnotili svoji dosavadní sportovní činnost jako celku a byly nastíněny další směry naší činnosti.

Ze soutěžních oddílů pokračuje **fotbalový oddíl**, a to jak mužstvo mužů, tak i družstvo žáků.

Mužstvo mužů vedené panem **Zdeňkem Sonntagem** má velmi dobré výsledky. Momentálně je na třetím místě v okresní soutěži sk. A s tím, že je velká naděje, že tento ročník ukončí na druhém místě. Výsledky jejich snažení budeme znát až po uzávěrce tohoto čísla velehradského zpravodaje. Věříme, že tuto skvělou výkonnost udrží až do konce této soutěže a skončí na druhém místě. Celé toto snažení je zásluhou trenéra.

Pan **Zdeněk Sonntag** oznámil, že tento ročník byl jeho poslední ve funkci trenéra našich fotbalistů. Touto cestou **děkujeme za 8let složitě a velmi náročné práce.**

V současné době probíhají jednání o jeho možném nástupci, ale v současné době nebylo zveřejněno žádné oficiální stanovisko s konkrétním jménem nového trenéra.

V měsíci červenci tohoto roku bude zahájena **výstavba nových střídaček** spojená s **výstavbou opěrných zdí a úpravou schodiště** před hlavním vstupem do kabin na fotbalovém hřišti. Z tohoto důvodu odehraje **mužstvo mužů** své domácí zápasy na fotbalovém hřišti v Tupeších. **Mužstvo žáků** by mělo odehrát své domácí zápasy na hřišti na Modré. Zde čekáme na vyjádření technické komise **Okresního fotbalového svazu**. Celou tuto investiční akci **zastřešuje Obec Velehrad**, které touto cestou vyjadřujeme **velké poděkování** za stálou podporu naší sportovní činnosti.

Závěrem mé zprávy děkuji všem vedoucím sportovních oddílů a všem lidem, kteří pracují v zákulisí za jejich dobrovolnou činnost ve prospěch naší TJ Velehrad.

*Za výbor TJ Velehrad
Jiří Nevařil předseda TJ*

Stolní tenis 2024

Sezónu 2023/2024 si určitě zapíšeme na seznam k těm velmi úspěšným. A aby taky ne, máme za sebou velmi vydařenou sezónu.

Kroužek stolního tenisu pro děti i v letošní sezóně navštěvovalo 10 dětí. V průběhu roku jsme v rámci tréninku uspořádali vánoční a velikonoční turnaj. Podařilo se nám úspěšně získat finanční dotaci ve výši 6,5 tisíce korun z dotačního projektu mikroregionu Buchlov. Za tyto finance jsme nakoupili vybavení pro žáky pro zkvalitnění tréninků. Jedná se o 5 kusů pálek a 300 kusů tréninkových míčků pro trénink na robotu nebo pro ruční podávání.

Úspěšně se nám podařilo využít také úterní trénink pro starší žáky, který zároveň navštěvují i další neregistrovaní hráči nad 18 let. Tím se otevírá možnost i pro další případné zájemce.

Do soutěží letos nastoupily opět naše 3 družstva. První družstvo **Velehrad „A“** v nejvyšší okresní třídě udělalo historicky nejlepší výsledek, když sezónu ukončilo na 3. místě. V prvních deseti zápasech jsme navíc neokusili jedinou porážku. Dvojice Vaňková-Vaněk L. ve čtyřhrách dosáhla výborného výsledku, když z 19 zápasů pouze dvakrát prohrála. Družstvo

Velehrad „B“ dokončilo sezónu ve 2. třídě okresního přeboru na 6. místě. Družstvu **Velehrad „C“** pouze o jediný bod unikla možnost postupu o třídu výš. I tak ale získalo krásné 3. místo, hlavně díky 12 výhrám v řadě v závěru sezóny. Za výborné výsledky v aktuální sezóně bych chtěl pochválit žáka Radka Pelikána, našeho nejmladšího hráče družstva Velehrad „C“. Ten se z loňské úspěšnosti 15% dostal na 50% vyhraných zápasů a stává se tak příslibem pro další roky.

Také v letošní sezóně jsme úspěšně uspořádali 3 turnaje. Prvním z nich byl **vánoční turnaj pro žáky ZŠ**, kterého se zúčastnilo 21 žáků druhého stupně a 5 žáků prvního stupně. První místo na prvním stupni vyhrál Marek Vávra, na druhém stupni první místo obhájil Radek Pelikán. Druhým turnajem byl **novoronoční turnaj pro neregistrované hráče**, kterého se zúčastnili 13 hráčů. Posledním turnajem, kterým jsme i my zakončili celou uplynulou sezónu, byl **přátelský turnaj s partnerskou obcí Terchová**. Turnaje se zúčastnily dvě družstva Velehradu a dvě družstva z Terchové. První místo i přes snahu soupeře zůstává na Velehradě.

Pevně věřím, že se nám v příští sezóně podaří navázat na výborné výsledky ze současné sezóny. V další sezóně opět sportu zdar!

Lukáš Vaněk

Střelnice pro občany Velehradu zdarma

Českomoravská myslivecká jednota, z.s. Okresní myslivecký spolek Uherské Hradiště nabízí občanům s trvalým pobytem ve Velehradě využití služeb střelnice pro fyzické osoby zdarma.

Tato nabídka platí v otevírací době střelnice pro veřejnost po celý kalendářní rok 2024.

Podmínkou účastníka těchto služeb je platný zbrojní průkaz.

Nabízíme také možnost zpoplatněné střelby i pro zájemce bez zbrojního průkazu, avšak po předchozí domluvě a pod vedením instruktora.

Rezervace je nutná předem v obou případech.

Bližší informace a rezervace – Radek Vacula, tel. 603 823 343

Cisterciácká krajina Velehradu je evropským dědictvím!

Zástupci sedmnácti cisterciáckých krajín z Německa, Rakouska, Polska, Slovinska a České republiky převzali v polovině dubna v Antverpách ocenění Evropské dědictví. Ocenění patří síti sedmnácti krajín, které po dlouhá staletí kultivovali a formovali členové cisterciáckého řádu žijící a hospodařící v klášterech, jež na jednotlivých lokalitách zakládali. Evropská komise vyhodnotila tento fenomén cisterciáckých klášterních krajín s jejich jedinečným přírodním a kulturním bohatstvím jako jeden z podstatných prvků vytváření našich evropských dějin, kulturních hodnot a společné evropské identity.

V České republice se jedná o čtyři kláštery a jejich krajiny: Plasy, Velehrad, Vyšší Brod, Žďár nad Sázavou. Díky pětileté spolupráci jak na území jednotlivých krajín, tak mezi sebou na českém území, stejně jako ve spojitosti s partnery z dalších čtyř zemí, se podařilo vyzdvihnout z mírného opomnění živoucí odkaz cisterciáckého řádu.

Právě působení cisterciáckého řádu, které se v krajině Velehradu začalo projevovat od počátku 13. století s výstavbou velehradského kláštera, výrazně přispělo k rozvoji hospodaření v regionu. Nejen hospodaření může být inspirací pro dnešní snahy o směřování k ideálu udržitelnosti. Existenci kláštera a prací cisterciáckých mnichů bylo na Velehradě uchováno a rozvíjeno dědictví sv. Cyrila a Metoděje, tedy víra jako zdroj vzdělanosti a kultury. Ohromující záběr působení cisterciáckého řádu můžeme nacházet v mnoha konkrétních podobách v krajině a stavbách, která zde byla po šest století přetvářena.

Široké téma působení cisterciáků v krajině Velehradu úchvatně přibližuje nová expozice Volající kamení v budovách původního velehradského kláštera. Seznámíte se zde se středověkou cisterciáckou kuchyní, uvidíte ambit s portálem do refektáře, kapitulní síň, expozici stavebního vývoje kláštera s plastickými modely, a galerii cisterciácké krajiny.

O cisterciáckých krajinách v České republice se můžete více dozvědět třeba na webu www.cisterciackekrajiny.cz

Aleš Mergental

Vycházka s lesníkem

V pondělí 3. června proběhla v okolí Velehradu Vycházka s lesníkem, kterou pořádaly Arcibiskupské lesy a statky Olomouc. Celkem se na ní sešlo něco přes dvacet posluchačů především z Velehradu a blízkého okolí. Vycházka začínala pozdravením v kempu a provázela ji místní hajný Ing. Kollanda. Ten poutavě a s nadšením přítomné seznamoval s našimi lesy, jejich stavem, budoucností a konkrétními způsoby hospodaření.

Dozvěděli jsme se, jak staré jsou porosty, kterými jsme se procházeli, proč je vhodná přirozená obnova a co obnáší umělé zalesňování a k čemu jsou pone-

chané staré stromy. Dále jsme slyšeli například jaký je životní cyklus kůrovce a proč a jaké stromy napadá, co je to zajištěná kultura a co to obnáší, kdo provádí potěžební úpravy stanoviště, kolik stojí stavba oplocenky, jaký je rozdíl mezi lapačem a lapákem a třeba také kolik kůrovců se vejde do štamprle.

Děkujeme Kempu Velehrad, který nám poskytl zázemí při vypisování dotazníku na začátku, i při průtrži mračen na závěr. Poděkování patří také organizátorům za skvělou vycházku v tom nejlepším prostředí a těšíme se na další!

Text a foto Jana Kollandová

Sbor dobrovolných hasičů Velehrad

Letošní rok se pro velehradské hasiče nese v duchu **úzké spolupráce se Základní školou Velehrad**. Ta začala již v září loňského roku, kdy jsme společně s kolegy z **SDH Modrá a Salaš** uspořádali pro žáky

hasičské dopoledne, během kterého jsme představili nejen hasičský útok, ale také děti blíže seznámili s hasičskou technikou, zásahovými obleky, vybavením zásahového vozidla a s pravidly první pomoci.

V dubnu se zásahová jednotka připojila ke cvičnému požárnímu poplachu ve škole, během kterého jsme žákům předvedli, jak to vypadá při skutečném zásahu. S technikou nechyběli naši hasiči samozřejmě ani při oslavách 25 let školy.

Tradičně jako každý rok se hasiči postarali o zajiš-

tění a **postavení májky** a o průběh celé čarodějnické veselice. V květnu pořádal SDH Velehrad **hasičské okrskové závody** za účasti ženského i mužského týmu. Prvního června na **Dni dětí** jsme opět rozzářili dětské tváře přívalem hasičské pěny.

Během první poloviny roku jednotka vyjžděla ke spadlému stromu u místního hřbitova, odčerpávala vodu z výkopu v ulici Buchlovská, zajišťovala požární dozor na plese Stojanova gymnázia. Dále SDH Velehrad uspořádal pravidelnou výroční schůzi a postaral se o sběr železa v obci.

Kromě pravidelných kondičních jízd, kontrol technického vybavení a jiné odborné přípravy zásahové jednotky, dva členové jednotky absolvovali kurz „**Obsluhvatel motorových pil**“.

V současné době celý sbor intenzivně pracuje na přípravách **oslav ke 130. letům trvání hasičského sboru ve Velehradě**. Ta se uskuteční 31. 8. 2024, a tímto na tuto událost všechny srdečně zveme. Slavnost proběhne ve venkovním areálu Základní školy a těšit se můžete na živou hudbu v podání kapely POOL, na občerstvení, ukázky hasičské techniky, činnosti hasičů a spoustu další zábavy.

Přejeme slunné a klidné léto! Za Sbor dobrovolných hasičů Velehrad

Petr Pelikán, velitel jednotky

1894 - 2024

Zveme Vás na oslavu výročí **130 let** od založení
Sboru dobrovolných hasičů na Velehradě

31. 8. 2024

odpoledne v areálu u Základní školy na Velehradě

POZVÁNKA

1944 – 2024

Na restaurovaném památníku za Velehradem je vytesáno:

„Na tomto místě se po vzdušném boji dne 7. 7. 1944 zřítilo americké bombardovací letadlo Boeing B-17G-60-BO Flying Fortress a v jeho troskách zahynul S/Sgt William J. Mack (16098139) 774th Bomb Sqn. 463rd Bomb Gp. US 15th Army Air Force ... a jeho prach se navrátil do země, kde byl a duše se vrátila k Bohu, který ji dal ... (Kazatel 12,7)“

Josef Pšurný z Uherského Ostrohu, který jako jeden z mnoha svědků pozoroval dramatické okamžiky, uvedl: „V roce 1944 jsem pozoroval letoun letící ze směru jihozápadního směrem severním. Toto letadlo letělo ve výšce, jak jsem tehdy odhadl, asi 6000 metrů a od jeho spatření bylo možno pozorovat, že je poškozeno, neboť zanechávalo za sebou dýmovou clonu. Při pozorování jsem

viděl, že se letadlo několik desítek kilometrů od Uherského Ostrohu vzřítalo. Viděl jsem, jak z tohoto letadla vyšlehl plamen a byl uhašen prudkým lopinkem. V těchto okamžicích jsem pozoroval, že z letadla vyskakovali lidé, vždy po určitých intervalech. Jeden z nich, člen osádky, jak se moje domněnka potvrdila později, vyskočil těsně před Uh. Ostrohem a přistál v tamním lese. Současně jsem viděl, jak od letadla, ze kterého se kouřilo, odlétaly lesklé předměty, které kmitaly vzduchem. Jak jsem se dozvěděl, byly to jedny dveře z letadla a jeden barel oboustranně špičatý, asi 3-4 metry dlouhý. Dveře byly nalezeny na tamním hřbitově, barel nedaleko odtud.

Palubu poškozeného stroje opustil jako první radista T/Sgt. Shinnick a po určitém časovém odstupu i ostatní členové osádky. V 10,17 hod., po přepnutí řízení na autopilota, vyskočil jako poslední pilot 2/Lt. Lindbloom. Hořící bombardér, v jehož zadní věži zůstal mrtvý S/Sgt. Mack, pokračoval v sestupném krouživém pravotočivém letu na sever směrem přibližně přes Velehrad až nad obec Spytihněv, zpět na jih přes Staré Město až ke Zlechovu a opět na sever. Po druhé podobně opsané elipse se letoun zřítíl do lesa asi kilometr severozápadně od Velehradu.“

Hořící stoj dopadl do lesa, explodoval a vznikl požár, který zachvátil les, uhasili hasiči z Velehradu. V doutnajících troskách pak našli zuhelnatělé ostatky štábního seržanta **William Macka**. K jeho identifikaci však došlo až o mnoho let později. Do velehradské knihy zemřelých ho zapsali pod nesprávným jménem. Jeho ostatky nechali Němci převézt na místní hřbitov do Velehradu, kde je následující den důstojně pohřbili. Po skončení války nechala obec hrob upravit a osadit kamennou deskou s nápisem: „**Zde odpočívá neznámý americký pilot-hrdina, který zahynul v leteckém boji na území obce Velehrad dne 7.7.1944. Nikdy nezapomeneme.**“ V rámci amerického exhumčního programu v Československu došlo dne 10. září 1946 k exhumaci leteckých ostatků a k jejich převozu do patologických laboratoří ve francouzském Strasbourg. Po identifikaci letce podle chrupu je pak američtí vojáci pohřbili na spojeneckém válečném hřbitově u francouzského města St. Avold. O téměř tři roky později byly ostatky na žádost rodiny převezeny do USA a od 23. července 1949 jsou uloženy na hřbitově Arlington v Elmhurstu, stát Illinois. Poslední cesta štábního seržanta Macka skončila.

*Z knihy „Vzpomínky na neznámé letce“
Jan Mahr*

Zadní střelec
S/Sgt. William J. Mack (vpravo)
a boční střelec S/Sgt. William J. Allen

Edward M. Lindbloom
a John M. Sant se spolu opět setkali
až mnoho let po skončení války.

Letecký snímek ze srpna 1950,
na němž je stále patrné místo dopadu
amerického stroje u Velehradu
(světlé místo uprostřed snímku).

Zapomenutý odbojář z Velehradu

že letos na konci srpna uplyne již 125 let od jeho narození, zaslouží si být připomenut.

Vladimír Hrabec se narodil 27. srpna 1899 na Velehradě v domě čp. 6 jako nejstarší z osmi dětí místního kováře **Antonína Hrabce** a jeho manželky **Amálie** (roz. Čermákové). V mládí vychodil čtyři třídy místní obecné školy a následně pracoval v dílně svého otce. Po vypuknutí I. světové války v roce 1914 byl zaměstnán v továrně ve Vídni. V lednu 1917 narukoval do rakousko-uherské armády, avšak v létě 1918 z císařské armády sběhl a skrýval se v lesích Chřibů. Až zatčení jeho otce a hrozba soudu donutilo mladého Vladimíra se dobrovolně přihlásit, to se však již psal listopad 1918 a konec I. světové války. Krátce na to dobrovolně narukoval k **Slovácké brigádě**, aby hájil hranice nové republiky proti Maďarům. Vojenská kariéra Vladimíra Hrabce pokračoval dále, když byl roku 1920 odveden k roční prezenční vojenské službě u horského dělostřeleckého oddílu č. 257. Po jejím skončení u armády zůstal jako dělesloužící svobodník a v roce 1922 byl povýšen do hodnosti rotmistra. V roce 1924 úspěšně složil zkoušku na soukromé měšťanské škole a také se 5. května oženil s **Marií Krevníkovou** (*30. 3. 1901) z Buchlovic, bohužel z tohoto manželství nezvedl žádný potomek. V roce 1932 byl rtm. Vladimír Hrabec převelen k pěšímu pluku č. 27 sídlícím v Uherském Hradišti, dokonce absolvoval roční kurz na tamní obchodní akademii. Po okupaci 15. března 1939 se i s manželkou zapojili do protinacistického odboje v rámci organizace **Obrana národa**. Vladimír Hrabec se stal pobočníkem velitele podplukovníka **Vladimíra Štěrbý** a podílel se na organizaci odbojových skupin v obcích okolo Uherského Hradiště. Jeho žena **Marie** byla členkou zpravodajského družstva a spojkou v rámci organizace. Do odboje se též zapojili i mladší bratři Vladimíra, a to **Antonín** (*1. 6. 1901) a **Josef** (*19. 3. 1903). Koncem listopadu 1939 došlo k zatčení čelních představitelů Obrany národa, včetně pplk. Štěrbý. Díky včasnému varování od manželky Marie se povedlo Vladimíru Hrabcovi v noci 30. listopadu 1939 okupovanou vlast přes hranice u Brumova-

-Bylnice opustit, přes Slovensko se dostal do Maďarska a dále pokračoval tzv. Balkánskou cestou, přes Jugoslávii, Řecko, Turecko a Sýrii. První polovinu ledna 1940 strávil v Bejrútu, kde se setkal s dalšími představiteli Obrany národa z Uherskohradištska (*S. Adam, A. Gabriel, V. Perutka, Č. Slezák, Fr. Vrzala*). Celá skupina se 15. ledna 1940 nalodila na parník Champolion a plavbou přes Středozemní moře dorazila 24. ledna až do Marseille ve Francii, kde se podrobila odvodu do čs. zahraniční armády. Vladimír Hrabec byl odeslán do Paříže k Národnímu výboru Československa. Po pádu Francie byl koncem června 1940 evakuován na palubě lodi Mohamed El Kebir a 7. července 1940 připlul do Anglie. Během léta 1940, kdy pobýval v Cholmondeley parku, se stal jedním ze zakladatelů „**Slováckého krúžku**“ v Anglii, který vznikl podle vzoru předválečných národopisných „**krúžků**“ v naší vlasti. V listopadu 1940 byl Vladimír Hrabec vybrán do programu zvláštních operací (*spolu s ním např. Josef Gabčík a Jan Kubiš*). Jeho vysazení do Protektorátu však zmařila řada zdravotních problémů, zejména pak těžké zranění při parašutistickém výcviku ze 17. července 1942, ze kterého si odnesl doživotní problémy s levou nohou, nicméně nadále se podílel pod záštitou Ministerstva národní obrany v rámci II. oddělení pro zvláštní úkoly na výcviku a odesílání parašutistů do okupované vlasti. V Anglii působil až do konce války, než byl 28. března 1945 vyslán na osvobozené území, kde se setkal s manželkou Marií, která byla za jeho odbojovou činnost celkem tři roky vězněna. Po válce byl Vladimír Hrabec povýšen do hodnosti kapitána pěchoty, ovšem stále jej provázely zdravotní problémy, a tak byl uznán válečným invalidou a putoval po léčení. Situace se pro něj změnila po únoru 1948, kdy nastoupili k moci komunisté. V létě téhož roku byl propuštěn z armády pro politickou nespolehlivost a dokud mu to zdravotní stav umožnil, pracoval jako pomocný dělník v lese, než byl 10. října 1949 zatčen za: „*Západnické smýšlení, styky s politicky nespolehlivými důstojníky, dále bývalými parašutisty ze západu, z nichž někteří ilegálně opustil ČSR (např. Fr. Bogataj)*.“ Byl zbaven své hodnosti a odsouzen na dva roky v táboru nucených prací, které strávil na Mírově. Jeho snahy i snahy manželky o propuštění z důvodu špatného zdravotního stavu nebyly vyslyšeny. Zbytek života prožil s manželkou Marií v bytě v Uherském Hradišti v ulici Na Stonkách, než 6. června 1963 po vleklých zdravotních problémech způsobených válkou i represivním režimem zemřel. Pochován je po boku své manželky Marie, která jej přežila o více než čtvrtstoletí v Buchlovicích. Za svou činnost v armádě byl kapitán Vladimír Hrabec vyznamenán Československým válečným křížem 1939, Medailí za zásluhy I. třídy a Vojenskou pamětní medailí pro účastníka odboje ve Francii a Velké Británii.

Tomáš Jurča

Přátelé folklóru při OÚ Velehrad
zvou všechny příznivce krásných krojů, veselé muziky a písničky na již

TRADIČNÍ HODY S PRÁVEM

které se uskuteční v naší obci 31. 8. 2024

Sraz u Turistického centra ve 12:45 hodin.

Požehnání hodů a hasičského praporu proběhne společně v 16:00 ve Velehradské bazilice.

Hraje dechová hudba Topolanka a cimbálová muzika Sudovjan.

HODOVÁ ZÁBAVA bude v Turistickém centru Velehrad.

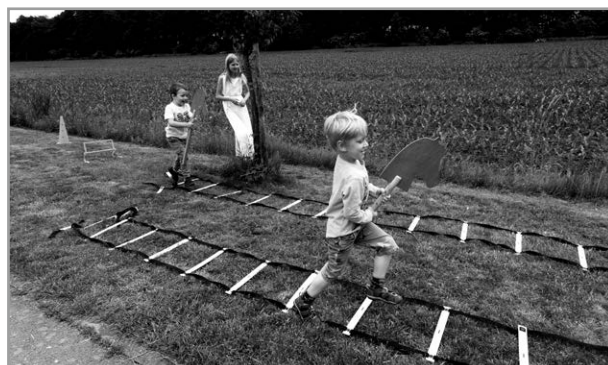
V měsíci dubnu se roztančilo Turistické centrum na Velehradě!

Společně s cimbálovou muzikou Džbánek a Slovákým souborem Kyjov si pro Vás a široké okolí připravila Velehradská folklorní tančírna besedu u cimbálu s výukou tanců jako Kyjovská skočná či Bílovské, po níž probíhala večerní taneční zábava. Prvního ročníku se zúčastnilo více jak sto tanečníků

z širokého okolí. Mnohokrát děkujeme za vydařenou akci a podporu obce Velehrad. Věříme, že se společně opět sejdem a společně si zatančíme a zazpíváme na slováckých hodech s právem za doprovodu dechové hudby Topolanka a cimbálové muziky Sudovjan v poslední dnu měsíce srpna.

Štěpánka Lužová

Dětský karneval 2024

Dětský karneval 2024

Den země - sběr odpadků - skautská družina Termiti

Větrolam nad Hájem

Oslava Dne učitelů na OÚ

Studenti SGV po dobrovolnické opravě sedátka

Pietní akt k výročí osvobození obce

Stavění máje

Rozšíření hřbitova - vyhlídkové místo

Rozšíření hřbitova

Nová lezecká stěna „Krystal“

Nová lezecká stěna „Krystal“

Děti MŠ - pečení s prarodiči

Děti MŠ - pečení s prarodiči

Nové obecní lavičky

Nové posezení u rybníku Žabinec

Narození

28. 11. 2023 Janek Hosnedl, čp. 7
1. 12. 2023 Tamara Macháčová, čp. 92
1. 12. 2023 Sára Šefernová, čp. 9

27. 2. 2024 Valerie Vávrová, čp. 198
22. 5. 2024 Šimon Paravan, čp. 351
12. 6. 2024 Roman Lacina, čp. 91

Úmrtí

19. 12. 2023 P. František Brázdil, 83 let
30. 12. 2023 Josef Buchtík, 91 let
9. 1. 2024 Milena Taylor, 58 let, DZP
7. 2. 2024 Jitka Pavelčíková, 67 let, DZP

10. 2. 2024 Josef Krejsa, 76 let
26. 3. 2024 Anna Ottová, 71 let, DZP
29. 4. 2024 Pavel Slaviček, 73 let, DZP

Počet obyvatel k 30. 6. 2024 je 1143, z toho 25 cizinců. Průměrný věk obyvatel je 44,29.
Od 1. 1. do 30. 6. 2024 přihlášení 13 občanů, odhlášeno 7 občanů.

Diamantová svatba
60 let společného života
Štefan a Olga Gajarští
Blahopřejeme!

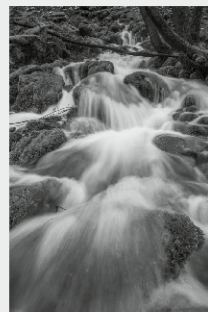

**Setkání
pětasedmdesátníků
20. 5. 2024**

Obec Velehrad a Turistické centrum Velehrad
vyhláší fotografickou soutěž

VODA V KRAJINĚ

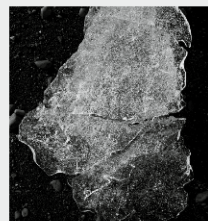

I. kategorie – pro ZŠ první stupeň – 1. až 5. ročník
II. kategorie – pro ZŠ druhý stupeň – 6. až 9. ročník
III. kategorie – pro střední školy
IV. kategorie – nad 20 let + profesionálové

Nejvýše 3 snímky od jednoho autora. Z každé kategorie budou oceněny 3 vítězné snímky. Minimální rozměr kratší strany fotografie musí být 1400px a 5000px pro její delší stranu. Soutěžící uvedou k soutěžnímu snímku svoje jméno, příjmení, adresu, telefon, e-mail. Děti a studenti přidají název a adresu školy, třídu a rok narození.

Termín zaslání soutěžních fotografií je do 31. 10. 2024

Soutěžní fotografie zasílejte na info@velehrad.cz.
Vyhodnocení soutěže v průběhu listopadu 2024.
Detaily www.velehrad.cz/turisticke-centrum

Periodický tisk územního samosprávného celku. Vyšlo 27. června 2024, náklad 450 výtisků. Vychází dvakrát za rok.

Adresa vydavatele: Obec Velehrad, Hradišská 231, 687 06 • IČO 291 536 • evidenční číslo MK ČR E 101 58

• Redakční rada: Mgr. Aleš Mergental, Eva Hanáčková, Anna Kremplová • Foto: A. Mergental, Z. Polišenský, archiv OÚ
• K vydání připravilo: Studio 5 • Tisk: Hudec Print

Velehradský zpravodaj najdete i na stránkách www.velehrad.cz. Uzávěrka příštího čísla 5. 12. 2024. **Neproděné**

Markéta Maria Milková
nar. 11. 11. 2023, Velehrad 242

Adéla Popelková
nar. 16. 11. 2023, Velehrad 159

Martina Grebeníčková
nar. 16. 11. 2023, Modrá 248

„Vítání občánek“

23. 3. 2024

Lada Lužová
nar. 17. 11. 2023, Velehrad 214

Valerie Bereznejová
nar. 18. 11. 2023, Velehrad 260

Tamara Macháčová
nar. 1. 12. 2023, Velehrad 92

Justýna Bartlová
nar. 6. 12. 2023, Modrá 194

Růt Vybíralová
nar. 20. 12. 2023, Modrá 150

Izabela Klvaňová
nar. 31. 1. 2024, Modrá 40

Velehrad | 20
24

Dny lidí ♥ dobré vůle

4.–5. července

Čtvrtek 4. července

9.00 – 18.00 | Program pro rodiny s dětmi

9.00 – 12.00 | Seminář pro rodiče

14.00 – 22.00 | Mladí fandí Velehradu

14.00 – 18.00 | Velehrad dětem

17.00 | Vystoupení Michala Nesvadby

18.00 | Modlitba za vlast, přímý přenos TV NOE

19.30 | VEČER LIDÍ DOBRÉ VŮLE

Přímý přenos Českou televizí a ČRo Brno, ČRo Zlín.

Vystoupí:

- Jiří Pavlica a Hradišťan
- Jelen
- Hana a Petr Ulrychovi a Javory beat
- Viki Olejárová
- Folk Team
- Filharmonie Bohuslava Martinů a dirigent Stanislav Vavřínek
- Sbor Stojanova gymnázia Velehrad
- Akademický sbor Žerotín
- Slovácký orchestr mladých
- rodina Kolčavových

Večerem provází: Marcela Augustová a Jiří Václavek

Pátek 5. července

10.30 | SLAVNOSTNÍ POUTNÍ MŠE SVATÁ

Slavnostní poutní mše je přenášena Českou televizí a ČRo Vltava.

Hlavní celebrant: J. Exc. Mons. Josef Nuzík, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

Kazatel: J. Exc. Mons. Jude Thaddeus Okolo, arcibiskup, apoštolský nuncius

8.00 – 18.00 | Doprovodný program pro poutníky i rodiny s dětmi

Zlínský kraj

www.dnylididobrevule.cz

GENERÁLNÍ PARTNEŘI:

HLAVNÍ PARTNEŘI:

PARTNEŘ:

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘ:

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI:

Katolický týdeník

deník

DOBRY DEN

RADIO MARIA

Brno

ICC

Zlín

RADIO FREDO

NOE

railreklam

PRODUKCE A ORGANIZACE:

PP

Angelus Aureus

ZDRAVOTNÍ A ASISTENČNÍ SLUŽBA:

Maltézská pomoc, o. p. s.